

vækst og renten har været (og er) højere i euro-land end i Japan.

Det rejser selvsagt spørgsmålet, om der gælder ét sæt forklaringer, når det drejer sig om euroens fald i forhold til dollaren, og et andet sæt forklaringer, når det gælder euroens fald i forhold til japanske yen. Eller om Økonomiministeriets hidtidige forklaringer på eurokursens fald, når det kommer til stykket, er bortforklaringer.

Svar (13/12 2000)

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er grundlæggende de samme faktorer og forhold, der bestemmer udviklingen i euroens kurs i forhold til japanske yen som i forhold til amerikanske dollar – eller andre valutaer, der er flyder frit i forhold til euroen. Jævnfør begrundelsen for spørgsmålet er der således ikke tale om forskellige sæt af forklaringer afhængigt af, hvilken valuta man betragter.

Vækstudsigerne er en faktor bag udviklingen i euroens kurs i forhold til yen. Væksten i Japan ligger aktuelt under væksten i Europa, men ikke desto mindre er der tale om en ganske markant forbedring af udsigterne for japansk økonomi. Hvor der i 1998 var en negativ vækst på 2½ pct. i Japan, venter OECD nu en positiv vækst på 1,9 pct. i år og 2,3 pct. i 2001. Denne forbedring af vækstudsigerne tilsiger umiddelbart en styrkelse af yen.

En anden faktor er kapitalstrømmene i forhold til USA. Såvel europæiske som japanske investorer har de seneste år investeret ganske meget på blandt andet aktiemarkedet i USA, og disse kapitalstrømme fra Europa og Japan til USA er en del af forklaringen på dollarens appreciering. Men Japan har i modsætning til Europa et stort overskud på betalingsbalancen, der kan modsvare en kapitaludstrømning som følge af investeringer på det amerikanske aktiemarked og dermed modvirke tendensen til depreciering af yennen som følge af en sådan kapitaludstrømning.

I forbindelse med kapitalstrømme skal det samtidig tages i betragtning, at valutaerne fra eurolandene og dermed euroen i løbet af 1998 blev styrket under den finansielle krise i Asien og Rusland, fordi Europa er betragtet som en »sikker havn«, hvor investorer flygter til ved stigende usikkerhed. Dette var ikke i samme omfang tilfældet med Japan, og yennen deprecie-

de i forhold til euro og dollar i første halvdel af 1998. I takt med at dønningerne fra den finansielle krise tog af, har man set en modgående udvikling.

De tre hovedvalutaer, dollar, euro og yen, flyder frit i forhold til hinanden, og erfaringerne viser, at der til tider forekommer store, tilfældige og ganske langvarige udsving i valutakurserne, jævnfør eksempelvis kapitel 2 i Økonomisk Oversigt maj 2000 eller kapitel 2 i »Danmark og euroen«. Den aktuelle udvikling skaber associationer tilbage til midten af 1980'erne, hvor der var endog større udsving i forholdet mellem de tre hovedvalutaer (dengang D-mark i stedet for euro). Det er i den sammenhæng værd at bemærke, at IMF i sin seneste World Economic Outlook (oktober 2000) anfører, at det er vanskeligt fuldt ud at forklare euroens depreciering ved de fundamentale makroøkonomiske forhold, og at euroen synes undervurderet, specielt i forhold til amerikanske dollar, men også i forhold til japanske yen.

Spm. nr. S 673

Til økonomiministeren (29/11 2000) af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Kan ministeren bekræfte, at Det Økonomiske Råds Formandsskab her to måneder efter euroafstemningen har fremlagt dén vismandsrapport, der til dato giver det pæneste billede af dansk økonomi?«

Begrundelse

Det Økonomiske Råd og dets formandsskab, »vismændene«, blev oprettet i 1962 og har lige siden udgivet to »vismandsrapporter« årligt. Den seneste rapport (november 2000) fastslår, at Danmark både har stort overskud på betalingsbalancen og på de offentlige finanser, at arbejdsløsheden er den laveste i 25 år, at udlandsgælden er kraftigt faldende, at den økonomiske vækst er pæn, og at inflationen er under kontrol. Aktiekurserne er stigende, renten er lav, valuta-beholdningen er voksende, og kronekursen er stabil og stærk. Alle de økonomiske nøgletal synes således at være flotte for Danmarks vedkommende.